

aquest canvi d'ubicació és el primer pas per tenir un hospital comarcal, com tenen totes les comarques amb cara i ulls. Em temo que la clínica continuarà essent privada.

De carpes i peixos exòtics | Tinc un nebot amb una arrelada consciència ecologista que m'explica que ha llegit no sé on que uns ecologistes radicals s'havien oposat a l'enderrocament del mur de Berlín perquè hi niava una espècie concreta d'ànecs. Està, el meu nebot, amb la mosca darrere l'orella quan veu que, amb diners procedents de la UE, han sacrificat unes dues mil carpes, a causa del seu origen asiàtic. Entén que es carreguin la perca americana, el peix sol i la gambúsia, molt recents i voraces, a fi d'introduir espècies autòctones i fer que l'estany, biològicament parlant, deixi de ser un estany americà. «Però la carpa?», em diu. «Si fa més de cent anys que hi viu! Les carpes deuen ser més banyolines i porquerenques que alguns dels que es varen dedicar a pescar-les, triturar-les i donar-les a les cigonyes». I continua, exultat: «I quines són les espècies considerades autòctones?, quant de temps ha de fer que hi viuen?, quants avis i besavis han d'haver nascut aquí? No fotem, oncle, no fotem! Pel mateix criteri hauríem de tirar a terra moltes construccions humanes que han espatllat el paisatge de fa cent anys. I ja no parlem de la gent que arriba...». Feia temps que no veia el meu nebot tan enfadat. En part, l'entenc: recercar la puresa, sigui on sigui, ens fa flirtejar amb la intolerància, i amb coses pitjors. Però quan li dic «Tot plegat, només són carpes...», se'n va engegant-me a dida.

LA SELVA

joan domènech

Tossa de Mar: Sant Grau, patrimoni municipal | Al vessant del massís de les Cadiretes, dins del terme municipal de Tossa, a 360 metres d'alçada i en un indret des d'on es domina una panoràmica esplèndida, s'alça el santuari de Sant Grau, monument del qual ja parlava el bisbe Bernat de Pau l'any 1452 en referir-se a un ermità que l'habitava després d'haver-lo reconstruït. El pas del temps, però, va fer que el complex s'anés degradant, i amb la guerra del Francès quedà definitivament abandonat. L'any 1882, però, fou objecte d'una nova reconstrucció, i així ha arribat als nostres dies, tot i que inclòs dins d'una propietat particular, fet que ha dificultat el ple gaudi públic d'aquest monument històric. Els darrers ajuntaments de Tossa han tingut tots en el seu punt de mira l'adquisició del santuari i el seu voltant, i finalment, malgrat petites diferències de criteri segons el col·lectiu polític, sembla que s'ha arribat a un acord. Asseguren fonts dignes de crèdit que l'operació està lligada i que només falta un ple de tràmit –en el moment d'escriure aquestes ratlles– perquè el santuari i l'hostal adjunt, que abracen una superfície de quasi un centenar d'hectàrees, passin a propietat municipal a canvi d'una despesa de 900.000 euros a pagar en 14 anys. L'hostal, en el seu moment, ja va ser un establiment de restauració de força prestigi, i ara es pretén tornar a fer-ne un centre de referència en aquest sentit, a l'estil dels

paradors de turisme. L'important, però, és recuperar aquest espai –amb un santuari ben carismàtic de devoció comarcal– per al poble. I això mereix un comentari elogiós.

Trenta lloretencs en una ruta històrica | A vegades, la història no es reviu només recuperant vestigis materials del passat. També es pot fer palpant els ambients i les situacions que, en segles anteriors, es van trobar els nostres avantpassats. Així ho han considerat un conjunt d'uns trenta lloretencs que, repartits en tres trams –de l'Alguer (Sardenya) a Catània (Sicília), de Catània a Lavrion (port olímpic d'Atenes) i de Lavrion a Istanbul (Turquia)–, han dut a terme una navegació de 21 dies i, per tant, 1.300 milles, per la Mediterrània, en un veler de 1874 –el *Far Barcelona*–, intentant seguir, en la mesura de les possibilitats, una pretesa «ruta dels Consolats de Mar» que ha inclòs ciutats on Barcelona va tenir representació comercial i cultural des de l'edat mitjana. A Gaeta, per exemple, l'alcalde de la ciutat visità la nau i compartí una estona la vida marinera, i el capellà responsable de la cripta de Sant Erasme, a la catedral –el Sant Elm dels catalans–, també trepitjà la goleta catalana per acabar portant els lloretencs –entre els quals hi havia alguns membres de la Confraria de Sant Elm, fundada l'any 1554– a visitar la tomba del màrtir.

Al vespre, des del vaixell, a la part alta de la ciutat, els lloretencs van poder contemplar un castell bellament il·luminat. Els habitants de Gaeta els van fer avinent, encara amb tota naturalitat, que era el castell «del rei d'Aragona». Els records es mantenen.

CARPXL

JOAN SOR